

Kvalitetskontroll av auktoriserade revisorer samt registrerade revisionsbolag som utför lagstadgad revision i företag av allmänt intresse

1 Sammanfattande bedömning

Revisorsinspektionen har slutfört sin kvalitetskontroll av det registrerade revisionsbolaget Ernst & Young AB (EY) och auktoriserade revisorer anställda där.

1.1 Systembaserad kvalitetskontroll

De ledningsfunktioner, system, rutiner, riktlinjer och policyer som har byggts upp inom EY möter generellt kraven för att uppfylla gällande kvalitetsnormer.

1.2 Uppdragsbaserad kvalitetskontroll

Revisorsinspektionens sammanfattande bedömning är att revisionskvaliteten i de utförda uppdragen överlag varit tillfredsställande. Revisorsinspektionen har dock identifierat vissa specifika brister vid utförandet av uppdragen där kvaliteten kan förbättras, se avsnitt 4.1. Revisorsinspektionen anmodar EY att vidta relevanta åtgärder för att framgent reducera risken för sådana brister. Revisorsinspektionen redovisar även iakttagelser rörande områden där dokumentationen i delar har bedömts vara otillräcklig, se avsnitt 4.2.

2 Inledning

Revisorsinspektionen har under år 2025 kvalitetskontrollerat det registrerade revisionsbolaget EY. Kontrollen har varit såväl system- som uppdragsbaserad. Den har omfattat ett urval av sju revisorer och sju av dem genomförda revisionsuppdrag för klienter vars

räkenskapsår avslutades under år 2024 och 2025. I samtliga uppdrag var det registrerade revisionsbolaget valt som revisor och de utvalda revisorerna är utsedda till huvudansvariga revisorer. I det efterföljande används genomgående begreppet ansvarig revisor. De slutsatser som Revisorsinspektionen har dragit i samband med de genomförda kvalitetskontrollerna redovisas i denna rapport och omfattar områden där Revisorsinspektionen har funnit brister vid utförandet av revisionsuppdragen i den uppdragsbaserade kvalitetskontrollen. Dessutom informerar Revisorsinspektionen om en dokumentationsbrist som kunnat konstateras.

Revisorsinspektionen har genomfört den systeminriktade kontrollen i samverkan med den amerikanska tillsynsorganisationen Public Company Accounting Oversight Board (PCAOB).

Mer information om rättslig ram samt utgångspunkter för kvalitetskontrollen finns i bilaga 1.

3 Systembaserad kvalitetskontroll

Revisorsinspektionen bedömer att de ledningsfunktioner, system, rutiner, riktlinjer och policyer som har byggts upp inom EY generellt möter kraven för att uppfylla gällande kvalitetsnormer.

4 Uppdragsbaserad kvalitetskontroll

4.1 Brister vid utförandet av revisionsuppdragen

4.1.1 Nyckelrevisor

Av artikel 11 i EU:s revisorsförordning framgår att den kompletterande rapporten till det granskade företags revisionskommitté ska, om den lagstadgade revisionen utförts av ett revisionsföretag, innehålla upplysningar om varje nyckelrevisor som deltagit i revisionen. Med nyckelrevisor avses bl.a. ansvarig revisor för väsentliga dotterbolag. Av artikel 17.7 EU:s revisorsförordning framgår att rotationsreglerna i förordningen omfattar alla nyckelrevisorer.

Varken revisorsförordningen eller revisorsdirektivet innehåller en definition av väsentliga dotterbolag. I FAR:s uttalande i etikfrågor (EtikU) 13 *Revisorsrotation* p. 3.2 anges att man vid en bedömning av innebörden kan utgå från koncerngranskningsperspektivet.

Revisorsinspektionen instämmer i denna uppfattning.

Vid denna bedömning kan den definition av begreppet ”betydande enhet” som tidigare fanns, men togs bort vid omarbetningen, i ISA 600 användas.

Med betydande enhet avsågs en enhet som koncernrevisionsteamet bedömde

- ha finansiell betydelse för koncernen, eller
- som på grund av sin särskilda karaktär eller särskilda omständigheter sannolikt kan innefatta betydande risker för väsentliga felaktigheter i koncernredovisningen.

Vidare framgick av ISA 600 att en procentuell andel av ett valt referensvärde kunde användas för att identifiera enheter som var av enskild finansiell betydelse. Som exempel kunde enheter som översteg 15 procent av ett valt referensvärde vara betydande enheter. Beroende på omständigheterna kunde dock en högre eller lägre procentandel bedömas som mer lämplig.

Av EY:s rutiner och riktlinjer framgår referensvärde och procentandel för när ett dotterbolag ska presumeras vara väsentligt. Det anges vidare att denna presumption kan brytas utifrån kvalitativa faktorer och det ytterst är upp till den ansvariga revisorns professionella bedömning att avgöra om ett dotterbolag är väsentligt.

I ett förstaårsuppdrag översteg ett utländskt dotterbolag väsentligen den procentandel som framgår av EY:s riktlinjer. Den ansvariga revisorn har till Revisorsinspektionen framfört att revisionsteamets uppfattning var att dotterbolaget, trots detta, inte var ett väsentligt dotterbolag. Som skäl till denna bedömning har revisorn bl.a. uppgett att dotterbolaget inte bedrev någon komplex verksamhet. Att alla strategiska beslut i dotterbolaget fattades av moderbolaget i Sverige och att inga bedömningsfrågor såsom IFRS-justeringar, nedskrivningsprövningar eller liknande hanterades i det utländska dotterbolaget eller av dess revisor.

Omsättningen i det utländska dotterbolaget utgjorde emellertid nästan 50 procent av koncernens omsättning. Enligt Revisorsinspektionens mening går det i en sådan situation

inte att bortse från dotterbolagets finansiella betydelse för koncernen, oaktat kvalitativa faktorer. Av dokumentationen av riskbedömningen för det utländska dotterbolaget framgår det dessutom att koncernrevisionsteamet bedömde att det förelåg en betydande risk för väsentliga felaktigheter i intäktsredovisningen som berodde på oegentligheter i form av ledningens åsidosättande av kontroller när det gällde periodisering av intäkterna. Sammantaget bedömer Revisorsinspektionen att teamet därför skulle ha angett den ansvariga revisorn för det utländska dotterbolag som nyckelrevisor i sin kompletterande rapport till revisionskommittén.

4.1.2 Närstående parter

I International Accounting Standard (IAS) 24 *Upplysningar om närstående* p. 9 definieras nyckelpersoner i ledande ställning i ett företag som de personer som har befogenhet och ansvar för planering, ledning och styrning av företagets verksamhet, direkt eller indirekt. Enligt p. 9 b viii är ett företag som tillhandahåller tjänster som brukar utföras av nyckelpersoner i ledande ställning åt ett rapporterande bolag närstående till det rapporterande företaget. Om ett företag har haft transaktioner med närstående parter under de perioder som omfattas av de finansiella rapporterna ska det enligt p. 18 lämna vissa upplysningar om karaktären på närståenderelationen samt sådan information om dessa transaktioner och utestående mellanhavanden, inklusive åtaganden, som krävs för att användare ska förstå vilken effekt närståenderelationen kan ha på de finansiella rapporterna.¹ Av p. 18 A framgår dessutom att upplysning ska lämnas om företagets kostnader för tjänster som utförs av nyckelpersoner i ledande ställning, vilka tillhandahållits av ett särskilt ledningsföretag.

I ett av uppdragen ingick bolagets finansdirektör (CFO) i bolagets ledningsgrupp. Finansdirektören var inte anställd i bolaget utan fakturerade sina tjänster från ett annat bolag. Revisorsinspektionen gör bedömningen att det bolag från vilket finansdirektörens tjänster fakturerades utgjorde en närstående part enligt reglerna ovan. Upplysningar om denna närstående part skulle alltså ha lämnats i års- och koncernredovisningen. Bolaget lämnade dock inte några sådana upplysningar. Revisionsteamet identifierade att det förekom

¹ International Accounting Standards (IAS) är standarder som utgör en del av IFRS-regelverket och är likvärdiga med IFRS-standarder.

transaktioner mellan finansdirektörens bolag och det rapporterande bolaget, men påtalade inte för bolagets ledning att upplysningar om detta krävdes i enlighet med IAS 24.

4.2 Dokumentationsbrist

Med dokumentationsbrister avses sådana fall där revisorerna har förmått göra den påstådda granskningen sannolik, men där Revisorsinspektionen vill peka på att dokumentationen i vissa delar varit bristfällig.

Enligt 6 kap. 6 § årsredovisningslagen (1995:1554) ska bl.a. alla aktiebolag vars överlåtbara värdepapper är upptagna till handel på en reglerad marknad upprätta en bolagsstyrningsrapport. Enligt 7 kap. 31 § samma lag ska till viss del motsvarande information lämnas för koncernen. Revisorn ska enligt 9 kap. 31 § aktiebolagslagen (2005:551), om bolagsstyrningsrapporten ingår i förvaltningsberättelsen, och 6 kap. 9 § årsredovisningslagen, om rapporten lämnas som en avskild rapport, bl.a. uttala sig om huruvida en bolagsstyrningsrapport har upprättats. Vägledning för revisorns granskning finns i FAR:s rekommendation i revisionsfrågor (RevR) 16 *Revisorns granskning av bolagsstyrningsrapporten*. I ett av uppdragen är dokumentationen av vilka åtgärder som vidtogs vid granskningen av bolagsstyrningsrapporten bristfällig.

Kvalitetskontrollen avslutades vid slutmöte med EY:s ledning den 11 december 2025.

Bilaga 1 Rättslig ram och utgångspunkter för kvalitetskontrollen

Revisorsinspektionen har i uppdrag att minst vart tredje eller vart sjätte år genomföra sådan kvalitetskontroll som avses i artikel 26 Europaparlamentets och rådets förordning nr 537/2014 av den 16 april 2014 om särskilda krav avseende lagstadgad revision av företag av allmänt intresse och om upphävande av kommissionens beslut 2005/909/EG (EU-förordningen). Revisorsinspektionens återkommande kvalitetskontroll sker dels på företagsnivå, dels på uppdragsnivå.

På företagsnivå görs en systembaserad kvalitetskontroll av revisionsbolaget. Kontrollen innebär att Revisorsinspektionen granskar hur revisionsföretagets system och processer är utformade och fungerar. Syftet är att säkerställa att revisionsuppdrag i företag av allmänt intresse utförs enligt god revisorssed och god revisionssed.

På uppdragsnivå genomförs Revisorsinspektionens kvalitetskontroll med inriktning på hur lagstadgad revision utförs i enskilda uppdrag. Genom den uppdragsbaserade kontrollen får Revisorsinspektionen underlag för att bedöma såväl effektiviteten i revisionsföretagets system för kvalitetssäkring som kvaliteten i enskilda revisorers arbete.

Systembaserad kvalitetskontroll

Det åligger ledningen för ett revisionsföretag att inrätta och upprätthålla ett kvalitetsstyrningssystem som innefattar riktlinjer och rutiner för hantering av vart och ett av följande områden.²

- ✓ Riskbedömning
- ✓ Styrning och ledarskap
- ✓ Relevanta yrkesetiska krav
- ✓ Acceptera och behålla kundrelationer och specifika uppdrag
- ✓ Uppdrags utförande
- ✓ Resurser

² EU-förordningen, revisorslagen (2001:883), förordning (1995:665) om revisorer, Revisorsinspektionens föreskrifter (RIFS 2018:2) om villkor för revisorers och registrerade revisionsbolags verksamhet och International Standard on Quality Management (ISQM) 1 – *Kvalitetsstyrning för revisionsföretag som utför revision och översiktlig granskning av finansiella rapporter samt andra bestyrkandeuppdrag och närallgande tjänster*.

- ✓ Information och kommunikation
- ✓ Övervakning med tillhörande åtgärder

Målet ska vara att utforma, implementera och använda ett kvalitetsstyrningssystem som ger revisionsföretaget en rimlig försäkran om att företaget och dess personal fullgör sitt ansvar i enlighet med standarder för yrkesutövningen och tillämpliga krav i lagar och andra författningar, utför uppdrag i enlighet med sådana standarder och krav, och att rapporter som utfärdas av revisionsföretaget eller en uppdragsansvarig är lämpliga med hänsyn till omständigheterna.

Allmänhetens intresse tillgodoses genom ett konsekvent genomförande av uppdrag som håller god kvalitet. Utformningen, implementeringen och användningen av kvalitetsstyrningssystemet möjliggör ett konsekvent genomförande som håller god kvalitet genom att ge revisionsföretaget en rimlig försäkran om att målen med kvalitetsstyrningssystemet uppnås.

Uppdragsbaserad kvalitetskontroll

Kvalitetskontrollen görs utifrån ett risk- och väsentlighetsperspektiv och för att ge Revisorsinspektionen rimlig grund för sina slutsatser om kvaliteten i utförd revision.

Kvalitetskontrollen innebär inte att Revisorsinspektionen går igenom en avslutad revision i alla dess delar eller att en fullständig analys görs av alla förhållanden i revisionen. Syftet är inte heller att bedöma om de av revisorerna granskade årsredovisningarna eller annan extern rapportering har varit i alla avseenden korrekt utformade.

Revisorsinspektionens uppdragsgenomgångar har inte enbart som syfte att bedöma om revisionsföretaget och de vid detta verksamma revisorerna uppfyller gällande krav på god revisorssed och god revisionssed. Revisorsinspektionens kvalitetskontroll ska även bidra till en utveckling av revisionskvaliteten i de enskilda uppdragen.

Brister vid utförandet av revisionsuppdragen

Vid bestämmandet av vilka brister som inkluderas i rapporten tas hänsyn till den identifierade bristens väsentlighet i relation till god revisionssed, både när gäller det individuella uppdraget som inspekterats och de specifika fokusområden som varit aktuella under vår

inspektion. Om identifierade brister av liknande slag har noterats i fler än ett inspekterat uppdrag vägs också detta in.

Om brister uppmärksammas vid kvalitetskontroll av revisionsföretag samt personvalda revisorer förelägger Revisorsinspektionen revisionsföretaget att lämna ett skriftligt svar på vilka åtgärder som har eller kommer att vidtas för att komma till rätta med bristerna.

Om brister uppmärksammas vid kvalitetskontroll av enbart personvald auktoriserad revisor följs dessa regelmässigt upp under kommande inspektion hos revisionsföretaget.

Dokumentationsbrister

En auktoriserad revisor ska enligt god revisionssed dokumentera dels sådana förhållanden som har betydelse för att ge bevis till stöd för uttalandena i revisionsberättelsen, dels sådana förhållanden som utgör bevis för att revisionen har planerats och utförts enligt god revisionssed. Bestämmelser om dokumentation finns i 24 § revisorslagen (2001:883) och 7–12 §§ Revisorsinspektionens föreskrifter (RIFS 2018:2) om villkor för revisorers och registrerade revisionsbolags verksamhet. Dessa kompletteras av International Standards on Auditing (ISA) 230 *Dokumentation av revisionen*. Dokumentationen ska vara tydlig och sammanställd på ett överskådligt sätt. Av dokumentationen ska framgå bl.a. hur granskningen har planerats, vilken granskning som har genomförts, när granskningen har utförts, vilka iakttagelser som har gjorts och vilka slutsatser som har dragits. Underlåtenhet att fullgöra dokumentationsskyldigheten på ett riktigt sätt bedöms som allvarlig, eftersom den försvårar en analys och en tillfredsställande bedömning av arbetet i efterhand.

Den omständigheten att en revisor inte dokumenterar sina granskningsåtgärder enligt gällande föreskrifter behöver i och för sig inte innebära att hans eller hennes granskningsåtgärder har varit otillräckliga. Revisorn måste då kunna redogöra för sin granskning på ett sådant sätt att det vid en helhetsbedömning framstår som sannolikt att de påstådda åtgärderna har utförts och att de har haft en sådan inriktning och omfattning att de har kunnat tjäna som underlag för välgrundade slutsatser. Vid denna bedömning beaktar Revisorsinspektionen bl.a. hur detaljerade uppgifter revisorn har lämnat om sina granskningsinsatser. Om revisorn inte förmår att göra den påstådda granskningen sannolik, utgår Revisorsinspektionen från att någon tillfredsställande granskning inte har skett.

Dokumentationsbrist som i rapporten inte redovisas som brist vid utförandet av revisionsuppdragen behöver inte kommenteras i särskild ordning av revisionsföretaget.

Uppföljning

När revisionsföretaget föreläggs att yttra sig över rapporterade brister ska detta svar inkludera detaljerad information om vilka åtgärder som vidtagits eller planeras. Vidare ska svaret innehålla en analys av grundorsaker till identifierade brister, en s.k. root-cause analysis. Detta innebär att revisionsföretaget ska utvärdera om bristerna har sin grund i systembrister som kräver omedelbara rättelseåtgärder, svårigheter att tillämpa relevant normgivning eller beror på andra faktorer som kan knytas till det individuella uppdraget eller den ansvarige revisorn. Revisorsinspektionen följer upp att vidtagna eller planerade åtgärder är tillfredställande under kommande inspektion hos revisionsföretaget.